

Vai inú hili ha tāfea

Ngaahi fakamatala ki he founga mo e taimi 'oku malu ai ke inu e vai hili ha tāfea

Tongan | Lea Fakafonua

OFFICIAL

Hili ha tāfea, 'e toki fakahoko atu pē 'e ho'omou kautaha vai 'a e taimi 'oku malu ai 'a e vai tepí ki he inú. Mahalo te nau tuku atu ha:

Fale'i 'oua 'e inu: Ko ho'omou vai 'oku 'i ai ha ngaahi kemikale 'ikai ke malu ai pea 'oku kona pea ko hono inu iá 'e lava ke fakatupunga ha'o puke.

Fale'i ke fakalili 'a e vai: Ko ho'omou vai 'oku lava ke 'i ai 'a e siemu pea kuo pau kemou fakalili 'a e vai kimu'a ke ngāue'akí. Ko hono inu 'a e vai 'oku 'ikai fakalilí 'e lava ke ne fakatupunga ha'o puke.

Ko e hā ke fai kapau 'oku 'ikai ke mou lava 'o inu 'a e vai tepí

'E 'ikai lava ke mou inu 'a e vai tepí kapau kuo 'isiū atu 'e ho'omou kautaha vai ha 'Fale'i 'oua 'e inu'.

- 'Oku totonu ke:
 - ✓ 'oua 'e inu 'a e vai mei he feitu'u ko ia na'e uesiá
 - ✓ 'oua 'e fakalili, 'a e vai ne tñaki ki ai ha kololini (chlorine) pe seniola (bleach) koe'uhí he 'e 'ikai ke toe malu ia.
- Ngāue'aki 'a e hina vai ki he inú, teuteu 'o e me'atokoní, ngaohi inu, ko e hina huhu 'a e pēpē, ngaohi ha 'aisi poloka, fufulu nifo pe inu 'a e fanga monumanu pusiakí.
- 'I he ngaahi tu'unga 'e ni'hi, 'e lava ke ke ngāue'aki 'a e vai tepí 'i he falemāloó, fanofano ho nimá, kaukau (fakapapau'i 'oku 'ikai folo 'a e vai) mo e fō 'o e valá. Ta'ofi hono ngāue'aki 'a e vai pea fetu'utaki ki ho'o toketaá kapau 'oku 'asi ha fa'ahinga veli 'i ho kilí pe ko ha toe faka'ilonga kehe.
- Ko ho'omou kautaha vai tenau toki talaatu 'a e taimi 'oku malu ke inu ai 'a e vai tepí.

Ko e hā ke fai kapau 'oku fiema'u ke fakalili 'a e vai tepí

Kapau 'oku 'isiū atu 'e ho'omou kautaha vai ha 'Fale'i ke fakalili 'a e vai' pea 'oku fiema'u ke fakalili ho'o vai tepí.

- Ko hono fakalili ho'o vai tepí koe'uhí ke malu ki hono inú:
 - ✓ tu'u 'a e vai kae 'oua kuo lililili pea ke sio 'oku lahi 'a e pulopula hake mei he takele 'o e tikatelé pe kuló 'o hokohoko pehē atu 'i ha ki'i taimi.
 - ✓ fakamokomoko 'a e vai ki mu'a pea ke ngāue'akí.
 - ✓ ko e ngaahi tikatele 'oku 'otomētiki 'ene maté 'oku sai ke ngāue'akí. Ko e ngaahi tikatele 'oku fetō'aki 'ene mafaná 'oku totonu ke seti ke lili 'aupito 'a e vai.
 - ✓ tauhi 'a e vai fakalilí 'i ha 'utu'anga vai 'oku ma'a pea 'i ai hono tāpuni
 - ✓ fakamokomoko 'a e vai ki mu'a hono ngāue'akí
 - ✓ 'oku totonu ke fai 'a e tokanga ke 'oua 'e hoko ha vela.
- Ko e vai fakalilí 'oku totonu ke ngāue'aki ki he inú, teuteu 'o e me'atokoní, ngaohi inú, mo e hina huhu 'a e pēpē; ngaohi 'aisi poloka; fufulu nifo mo e inu 'a e fanga manu pusiakí.
- Ko e vai 'oku 'ikai fakalilí 'e lava ke ngāue'aki ia ki he fanofano, kaukau (fakapapau'i 'oku 'ikai folo 'a e vai), ngāue'aki ki he toiletí, fufulu peleti mo e fō 'o e valá mo e ngāue'aki ki he ngoué mo hono fufulu 'a e ngaahi feitu'u 'i tu'á.
- Ko ho'omou kautaha vai te nau talaatu 'a e taimi 'oku malu ke inu ai 'a e vai tepí 'o 'ikai toe fakalili.

Kumi tokoni

- Fetu'utaki ki ho'o kautaha vai ki ha fakamatala <www.water.vic.gov.au/water-industry-and-customers/know-your-water-corporation>.
- Kapau 'okú ke hoha'a na'á ke 'osi inu ha vai 'uli pe fekuki mo ha ngaahi faka'ilonga-fakalele (gastro), fetu'utaki ki ho'o toketaá.

Ke ma'u 'a e fakamatala ko ení 'i ha founa 'atā mo faingofua, 'imeili pph.communications@health.vic.gov.au